

Projekt ERASMUS + programa

„Ovdje miriše na Oscar“

IZVJEŠĆE

o instrukcijskom filmu „Kako snimiti dokumentarni film“ Srednje škole Gabriela Narutovicza
iz Łódźa

Novinarska skupina Srednje škole Tina Ujevića Kutina

Ožujak, 2018.

Project „HerE smeLls Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism“

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

Changing lives. Opening minds.



Projekt „Ovdje miriše na Oscar“ dio je Erasmus + programa koji financira Europska unija s ciljem promoviranja međunarodne suradnje srednjih škola u području filmskog novinarstva.

Project „HerE smeLls Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism“

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

Changing lives. Opening minds.

Ovdje miriše na Oscar

Projekt „Ovdje miriše na Oscar” jest međunarodni program usavršavanja srednjoškolskih učenika u području filmskog novinarstva.

Program financira Europska unija svojim Erasmus + programom – za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. U njemu sudjeluje novinarska skupina Srednje škole Tina Ujevića Kutina i filmska skupina Srednje škole Gabriela Narutovizca Łódź. Krajnji cilj projekta bilo je snimanje obrazovnog filma te pisanje izvještaja o tom instrukcijskom filmu. Zajednički susreti kutinskih učenika i onih iz Łódža rezultiralo je intelektualnim radom, razmjenom učenika, učenjem jezika, snimanjem filma i stjecanjem novih znanja te pisanjem novinarskog rada.

Svrha je projekta osposobljavanje učenika za rad u području filmskog novinarstva, poticanje kreativnosti, samopouzdanja i snalažljivosti, ali i stjecanje novih iskustava te upoznavanje različitih kultura.

U sklopu projekta organizirane su četiri međunarodne razmjene učenika (u svibnju i listopadu 2016. te u ožujku i studenom 2017. godine) te tri transnacionalna radna sastanka (u siječnju 2016. te siječnju i studenom 2017.) tijekom kojih su održane sve aktivnosti predviđene projektom.

Project „HerE smelLs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism”

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

Srednja škola Tina Ujevića Kutina

Godine 1960. Kutina dobiva prvu srednju školu, Gimnaziju „Bratstvo – Jedinstvo” i dva odjeljenja prvih razreda škole s praktičnom obukom unutar Centralne škole učenika u privredi.

U istoj zgradi u skladu s društvenim promjenama i potrebama Srednja je škola mijenjala profil obrazovanja, nižući struke: matematičko-informatičku, odgojno-obrazovnu, kemijsko-tehnološku, automatičku...

1970. godine mijenja naziv u Srednjoškolski centar „Milenko Brković – Crni”, djelujući pod tim imenom do 1991. godine, kada postaje Školski centar „Tin Ujević”, da bi 1993. godine došlo do podjele na Srednju školu Tina Ujevića Kutina, koja upisuje tri gimnazijska razreda, dva opće gimnazije i jedan prirodoslovno-matematičke gimnazije i dva razreda ekonomske struke, te Tehničku školu koja obrazuje učenike za tehnička zanimanja. Zgrada u kojoj se nalazila Srednja škola u vlasništvu je Tehničke škole i nije zadovoljava potrebe suvremenog obrazovanja.

Od školske godine 2002./2003. Srednja škola Tina Ujevića Kutina nalazi se na novoj adresi: Mate Lovraka 3, 44320 Kutina.

Zahvaljujući stručnom kadru, zainteresiranosti, zalaganju učenika te brojnim izvannastavnim aktivnostima postižu se zavidni rezultati na županijskim i državnim natjecanjima, počevši od izvrsnog poznavanja hrvatskog jezika, smisla za umjetnički izražaj, do prvih mjesta iz fizike, matematike, ekonomije, hrvatskog jezika, povijesti, astronomije i sportskih natjecanja. Naši učenici sudjeluju u raznim kulturnim i sportskim društvima izvan škole, doprinoseći ugledu škole.

Project „HerE smelLs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism”

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

II LO im. Gabriela Narutowicza w Łodzi

Srednja škola Gabriel Narutowicz je najstarija srednja škola u Łódźu. Sagrađena je 1965. Sada ima oko 350 studenata. Oni pohađaju nastavu s proširenim nastavnim programom u različitim temama kao što su poljski, engleski, biološki, kemijski i povijesni. Danas 35 učitelja rade u svojoj školi.

Najkompetentni studenti sudjeluju na natjecanjima: natjecanjima stranih jezika, književnosti ili povijesnim, biološkim i ekološkim.

U tom trenutku imaju 3 prve, četvrti i četvrti razred.

Zaštitnik škole je Gabriel Narutowicz, koji je bio prvi predsjednik Republike Poljske, upucan 1922. godine. Svake godine se organiziraju školske svečanosti u kojima učenici prvog razreda zavjetuju službeno prihvaćeni među studentima II. Gimnazije u Lodzu. Svečanost se organizira 16. prosinca, na dan smrti Gabriela Narutowicza.

Ravnatelj škole je Jadwiga Ochocka. U svojem je uredu od 2007. godine.

Škola organizira mnoštvo događanja: Festival domoljubne pjesme, skupove uz borbene putove zajedno s bivšim AK-vojniciima. Svake se godine organiziraju izleti u Auschwitz-Birkenau i Varšavski muzej ustanka.

Studenti su spremni sudjelovati na natjecanjima u organizaciji Zaklade za poljsko-njemačku pomirbu, Institut za nacionalnu sjećanja, Tradicionalni muzej nezavisnosti (osvajaju najviše nagrade).

Oni rade sa Svjetskom udrugom vojnika domaće vojske. Oni su jedan od lidera u Domovinskom naslijeđu projekta Domovinske vojske. Pozivaju učenike srednjih škola da posjete njihovu školu tijekom tzv. dana "Otvorenih dana".

Oni su također otvoreni za Europu i svijet. Kao jedna od rijetkih srednjih škola u Poljskoj, pružaju tečaj japanskog jezika već više od 20 godina. Mladi ljudi također pohađaju nastavu u Odjelu Istočne Azije UMM-a, a u travnju pozivaju sve na dan japanskog jezika. Ove godine ugostili su skupinu japanskih studenata i njihovih nastavnika iz međunarodne škole u Osaki. Svake godine domaćini mladi iz Izraela. Prije tri godine započeli su s Erasmus + projektom s našom školom.

Filmski izvještaj

Instrukcijski video o snimanju dokumentarnog filma djelo je učenika drugog razreda Srednje škole Gabriela Narutowicza u Łódźu. Video je nastao kao rezultat projekta „Ovdje miriše na Oscar“ u sklopu Erasmus + programa. U projektu su sudjelovali učenici Srednje škole Gabriela Narutowicza iz Łódźa te Srednje škole Tina Ujevića iz Kutine, a cilj projekta jest suradnja filmske i novinarske ekipe iz tih dviju škola. Riječ je o instrukcijskom dokumentarnom filmu čija je namjena podučavanje ostalih zaljubljenika u filmsku umjetnost o tome kako snimiti vlastiti dokumentarni film. Kako bi pokazali da je poštivanje koraka tog instrukcijskog filma dovoljna za izradu vlastitog filma, poljski učenici snimili su dokumentarac „Small World“ koji sadrži scene snimljene tijekom posjeta kutinskih učenika njihovu gradu Łódźu.

Rad na instrukcijskom filmu podijeljen je na tri glavna dijela: pisanje scenarija, snimanje i uređivanje filma. Scenaristica i redateljica jest Weronika Mielnik, a glumci su Aleksandra Kubiak, Anna Tomtała, Natalia Łajszczyk, Milena Kuźnikowska, Patrycja Trzcinka, Dawid Falczyński, Sara Królikowska te Agnieszka Kawczyńska. Glumci su podijeljeni u dvije skupine: naratorice koje objašnjavaju instrukcijske korake te glumci koji prate korake i prikazuju rad na filmu. Instrukcijski film sastoji se od jedanaest jednostavnih koraka kojima su predočili tijek nastanka filma, a osmislili su ih pomoću uputa svojih mentorica Dorote Śiedziwske i Ewe Fedorowicz. Instrukcijski koraci su sljedeći: 1. odabir sudionika i podjela uloga, 2. traženje savjeta od profesionalaca, 3. prikupljanje ideja i potrebne opreme za film, podjela poslova i određivanje rokova za njihovo dovršavanje, 4. usavršavanje scenarija, 5. prihvaćanje kritika i mogućnosti izmjena, 6. priprema potrebnih materijala i rekvizita, 7. podjela odgovornosti za snimanje pojedinih scena, 8. posjet mjestima koja će se prikazivati u filmu, 9. odabir odgovarajućih kadrova, 10. odabir pozadinske glazbe i snimanje narativnih dijelova filma, 11. montaža filma.

Project „HerE smelLs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism“

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme



Kod uređivanja filma korišten je program Cantasia Studio 7 gdje su uređivani efekti, prijelazi i slično. Najbitnije je odrediti kakvi će biti prijelazi između scena, od kojih su oni u svojem filmu koristili *Fade in* i *Fade out*. Kod odabira pozadinske glazbe bolje je ne odabirati poznatu glazbu zbog izbjegavanja problema s autorskim pravima, a u slučaju korištenja poznate glazbe potrebno je obvezno spomenuti autora i naziv pjesme na kraju filma. Pozadinsku buku potrebno je utišati u programu, a zatim pojačati govornikov glas. Za zamjenu scena koje nisu uspjele ili nisu uopće snimljene učenici predlažu ubacivanje fotografija u film jer je to ujedno dobra taktika za postizanje raznolikosti i dinamičnosti dokumentarca. Od osvjetljenja korištena je samo prirodna svjetlost, za što kažu da je najbolje, te lampa za unutrašnje prostore. Od opreme koristili su profesionalnu kameru, ali u pojedinim situacijama i scenama i mobiteli su bili dovoljni. Odabiru mjesta koja se prikazuju u filmu posvetili su posebnu pažnju te je odabrana divna glavna ulica Łódźa okružena zgradama koje odišu vremenom i privlače turiste iz svih dijelova svijeta, Ulica Piotrkowska, a ostali kadrovi vezani uz učenički rad na filmu snimljeni su u njihovoj školi. Osobama koje bi se voljele upustiti u svijet snimanja filma učenici savjetuju da je najbolje raditi u manjoj grupi ljudi, imati puno strpljenja i biti otvorenog uma i kreativan.

Film nas je u jedanaest detaljnih koraka naučio kroz koji bismo proces trebali proći ako bismo ikada snimali vlastiti film. Učenici su tim instrukcijskim videom pokazali profesionalnu upotrebu opreme i poznavanje filmskih izražajnih sredstava kojima su postigli svrhu i stvorili poučan i zanimljiv film. Osnovna svrha instrukcijskih filmova jest podučavanje drugih na jednostavan i zanimljiv način, a to je u ovom slučaju postignuto podjelom na jednostavne korake koje naratorice na vrlo jasan i simpatičan način objašnjavaju te ih je vrlo lako pratiti. Glumci istovremeno prate korake i prikazuju rad na filmu te svoju ulogu shvaćaju vrlo ozbiljno. Izmjena naratorskih i glumačkih dijelova ostvarena je pravilnim povezivanjem kadrova u scene koje čine pojedine korake. Prijelazi između kadrova i scena teku lako i popraćeni su pravilnom izmjenom planova i pozadinske glazbe. Od filmskih planova najčešće je korišten srednji plan, a za naratorske dijelove blizi plan. Ipak, najzanimljiviji je detalj plan koji su učenici također često koristili kako bi što bolje predočili

pojediniosti i ostvarili dojam profesionalnosti (primjerice, u kadru rukovanja profesora i učenice prilikom sklapanja dogovora o snimanju). Kut snimanja najčešći je iz normalne vizure, ali korištena je i žablja perspektiva kod, primjerice, prikaza okupljene grupe poljskih i hrvatskih učenika te ptičja perspektiva kod prikaza konkretnog grupnog rada na filmu. Pravilno se izmjenjuju statični i dinamični kadrovi. Pohvalno je što je za osvjetljenje korištena samo prirodna svjetlost te što nisu koristili mnogo efekata jer bi to odvratilo pažnju gledatelja od svrhe filma, a to je učenje. Zvuk je također dotjeran do optimalne mjere, pozadinska buka je svedena na minimum, a pozadinska je glazba primjerena i u skladu s pojedinim scenama. Jedini prigovor filmu vezan je uz ubacivanje fotografija umjesto pojedinih snimljenih kadrova jer se ne slažemo da je to dobra taktika, već smatramo da na taj način gledatelj stječe dojam iscjepkanosti filma, ali ako redateljica nije imala drugog izbora, i to je opravdano.

Na simpatičan i kreativan način učenici su Srednje škole Gabriela Narutowicza ispunili svoj zadatak i potaknuli nas da možda i mi jednom snimimo vlastiti film. Zar nije to i cilj ovog programa? Da isprobavamo nove stvari? Zahvalni smo što smo bili dio ovoga projekta i što smo imali priliku upoznati nove ljude i naučiti nešto o kinematografiji i snimanju filmova. Uživali smo u svakoj sekundi šetajući prekrasnim gradom i isprobavanjem novih stvari i sigurna sam da nitko od nas ne bi mijenjao ovo iskustvo ni za što. Preporučujemo ovaj film svima koji se žele okušati kao redatelji, glumci, scenaristi ili montažeri jer je vrlo poučan i zanimljiv. Posebno je koristan srednjoškolcima koji su u mogućnosti od svojih profesora i mentora zatražiti savjet i pomoć te na taj način stvoriti vlastiti film i pokazati svoju kreativnost, vještinu i maštu. Tko zna? Možda baš ovaj film otvori nekome vidike i pomogne mu u odabiru budućeg zanimanja jer vidjeti koliko učenici uživaju u stvaranju filma i koliko su uspješni u tome iznimno je motivirajuće.

Informacije iznesene u publikaciji ne odražavaju stajalište niti mišljenje Europske komisije i Agencije za mobilnost i programe Europske unije, nego isključivo stajalište autora publikacije.

Project „HerE smelLs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism“

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

Film review

The instructional video on how to film a documentary was made by second year students of Gabriel Narutowicz high school in Łódź. The video is a result of the 'Here smells like Oscar' project which is a part of the Erasmus+ programme. The participants of this project were students of Gabriel Narutowicz high school in Łódź and students of Tin Ujević high school in Kutina. The goal of the project is a mutual collaboration between the film and the journalistic crew of those two schools. It's about an instructional documentary film whose purpose is to teach other film fans about making their own documentary film. To show that following the steps of the instructional video is enough to make your own movie, the Polish students made a documentary called *Small World* which contains scenes filmed during the time when students from Kutina visited Łódź.

The work on the instructional video was broken into three parts: writing the script, filming and editing the movie. The screenwriter and director is Weronika Mielnik and the actors are Aleksandra Kubiak, Anna Tomtała, Natalia Łajszczyk, Milena Kuźnikowska, Patrycja Trzcinka, Dawid Falczyński, Sara Królikowska and Agnieszka Kawczyńska. The actors were separated into 2 groups: the narrators who explain the instructions and the actors who follow and demonstrate them. The instructional video is made up of eleven simple steps with show how their movie was made. The steps were designed with the help of their mentors Dorota Śiedziwska and Ewa Fedorowicz. The said steps are: choosing participants and distributing the roles, seeking a professional's advice, gathering the ideas and the necessary equipment, making some finishing touches on the scenario, accepting criticism and possible changes, preparing the materials and props, dividing responsibility for the recording of individual scenes, visiting the places that would be shown in the film, selecting the most fitting frames, choosing the background music and filming the narrative parts, and finally, editing the film.

The program used for the editing of the film was *Camtasia Studio 7*, in which the effects, transitions and such were added. The most important part is deciding on what the transitions between the scenes would be like, and for their film they have used *Fade in* and

Project „HerE smElLs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism”

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

Fade out. When choosing the background music it is better not to pick well-known music to avoid copyright issues, and if well-known music is used, the author and the title of the song must be mentioned at the end of the film. Background noise should be quieted down in the program, and then the volume of the speaker's voice turned up. To replace the failed scenes and those not filmed at all the students suggest inserting photographs into the film, as it contributes to the variety and dynamism of the documentary. For the lighting, only natural light was used - as it is said to be the best choice - and a lamp for indoor filming. Their equipment consisted of a professional camera, but in some situations even mobile phones were sufficient. They paid special attention to selecting the locations shown in the film and picked the beautiful main street of Łódź, surrounded by buildings that speak of time and attract tourists from all over the world, the Piotrkowska street, while other scenes about their work on the film were filmed in their school. To everyone looking to get in the world of filmmaking, the students say that the best advice is to work in a smaller group of people, have a lot of patience, be open-minded and creative.

Through eleven detailed steps, the documentary film taught us about the process that we would go through if we were ever to film our own film. With the instructional video, the students have shown a professional use of the equipment and great knowledge of film expressive means by which they accomplished the purpose of the film and managed to make the said film educational and interesting. The main purpose of instructional films is to educate viewers in a simple and interesting way, which was accomplished in this case by dividing the whole process into simple steps. The steps are presented to viewers by narrators who explain everything in a very simple and likable way and are very easy to follow. At the same time, the actors follow the steps and show work on the film while taking their part very seriously. The change of narrating and acting parts is achieved through proper connection of frames and scenes which make up a particular step. Transitions between frames and scenes flow easily and are accompanied by proper change of plans and background music. When it comes to film plans, the most used one is the middle plan. The narrator parts use the close film plan. However, the most interesting plan is the detail plan which the students often used to point out particular items and by using the said plan they managed to leave the impression of

Project „HerE smelLs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism”

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

professionalism (for example, when the professor and the student shake hands while making an arrangement about the filmmaking). The angle of filming is usually from a normal point of view, but there are also scenes where the frog perspective is used (for example, when the Polish and Croatian students are all gathered together) and scenes where the bird perspective was used (for example, the group work on the movie). The static and dynamic frames transition properly. It is commendable that regarding the lighting only natural light and not many effects were used. That would distract the viewer's attention from the film purpose, which is learning. The sound was polished up to an optimal measure, the background noise was reduced to a minimum, and the background music is adequate and appropriate for its respective scenes. The only objection about the film is regarding the photo insertion instead of having particular video frames because we do not agree that it is a good tactic. We think that this way the viewer gets the feeling that the film is in fragments. However, if the film director did not have any other choice, this is justified as well.

The students of Gabriel Narutowicz High School fulfilled their task in a lovable and creative way and encouraged us to maybe create our own film one day. Isn't that the goal of this programme? To try new things out? We are thankful that we got to be a part of this project and that we had a chance to meet new people while learning about cinematography and filmmaking. We enjoyed every second of walking through the beautiful city of Łódź and experiencing things we haven't yet done. I'm sure that none of us would trade this experience for anything else. We recommend this film to everyone who wants to try out being a director, an actor, a screenwriter or an editor because it's strongly educational and diverting. It is especially useful to high school students who have a possibility to ask their professors and mentors for an advice or help and create their own film to show their creativity, skill and imagination. Who knows? Maybe this film opens up someone's perspective and helps choose their future profession. Seeing how much the students enjoyed the process of filmmaking and how successful they were while doing so is extremely motivating.

The information presented in the publication does not reflect the attitude or position of the European Commission and the Agency for Mobility and EU Programmes, but only the attitude of the authors.

Project „HerE smElIs Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism”

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme



Projekt „Ovdje miriše na Oscar – međunarodni program usavršavanja srednjoškolskih učenika u području filmskog novinarstva“ u sklopu Erasmus + programa koji financira Europska unija

Project „HerE smeLls Like Oscar – an international upskilling program of high school students in the field of film journalism“

co-funded by European Union Project under Erasmus + programme

Changing lives. Opening minds.